

Perikles
stichting

Periklesstichting

Activiteitenverslag
&
Financieel Jaarverslag
Boekjaar 2017

*Periklesstichting: ideeënfabriek
voor nieuw beleid en nieuw
ondernemen.*

Juni 2013, Herzien December 2017.

[...] Betrokkenheid van burgers kan van onderop worden ontwikkeld.

[...] Juist in tijden van crises moeten nieuwe mogelijkheden van onderop een kans krijgen. Vernieuwingen komen altijd uit de marge

[...] Nieuwe mogelijkheden dienen zich ook aan [...] in de sociale zekerheid [...]. Zij representeren een andere werkelijkheid en doorbreken ingesleten patronen. Zij zijn vaak beter én toch goedkoper. Het nieuwe kabinet zal zich de mogelijkheden moeten verschaffen om deze vernieuwingen een kans te geven [...].

H.D. Tjeenk Willink in de bijlage van zijn informatieronde, zomer 2010

Inhoud

De Periklesstichting.....	4
1. Inleiding	4
2. Organogram Periklesstichting.....	4
<i>Boulé</i>	4
<i>Periklesteam</i>	4
3. 2017, zoeken naar een verdienmodel	5
4. Perikles programma 2017	5
<i>Programma</i>	5
<i>Projectenlijn</i>	6
<i>Maatschappelijke thema's</i>	7
2017: op weg naar 2018	7
5. Georganiseerde functionele tegenspraak.....	8
Financiële verantwoording over 2017	9
Vergoedingen.....	9
Administratieve gevolgen.....	9

De Periklesstichting

---

1. Inleiding

Aan het begin van 2017 is de Periklesstichting, ondanks geldgebrek, begonnen met haar inhoudelijke taakstelling; het faciliteren van vragen, ideeën en oplossingen vanuit de burgers en professionals voor sociale, economische en maatschappelijke weeffouten, die de instituten niet weten op te lossen, soms zelfs met hun aanpak verergeren of die ze zelfs niet als probleem erkennen.

Het besluit om ondanks het ontbreken van enige vorm van financiering toch tafels te organiseren, heeft in 2017 geleid tot het organiseren van drie thematafels Nederland-breed. Daarnaast heeft de Periklesstichting een aantal maanden nadien eveneens 3 thematafels op gemeentelijk niveau georganiseerd.

De tafels hebben twee gedachten versterkt: het idee dat wij met onze tafels voorzien in een behoefte van burgers zelf (interesse en deelnemers) en de gedachte dat burgers inhoudelijk relevante en goed doordachte oplossingen kunnen bedenken.

De tafels en de tafelgasten bleken daarentegen geen stap op weg naar het verkrijgen van een werkbudget te zijn; geen van de tafelgasten was in staat of wilde in deze richting met ons meedenken.

We hebben ergo veel inhoudelijke krediet, ook onder bestuurders en ondernemers, maar geen financiële werkruimte.

2. Organogram Periklesstichting

Perikles kende begin 2017 een bestuur bestaande uit drie personen; de heer M.F. van den Brun (voorzitter), de heer M.J. Freriks (secretaris) en mevrouw S.R. Pals (penningmeester). In maart 2017 is de heer Freriks uit het bestuur getreden, en is mevrouw P.J.J. van de Vorst als secretaris toegetreden. Binnen het bestuur (voorzitter, secretaris en penningmeester) fungeert een tweekoppig Dagelijks Bestuur als directie van Perikles. De voorzitter (Michel F. van den Brun) functioneert als 'Algemeen Directeur Perikles', en is verantwoordelijk voor de Programmalijn. De secretaris (Patrice van de Vorst) functioneert als 'Operationeel en Zakelijk Directeur', verantwoordelijk voor de Projectenlijn. Zij hebben de taak op zich genomen om, naast de uitvoeringstaken, voor Perikles een verdienmodel uit te denken, en een bijbehorend netwerk uit te bouwen.

Boulé

De Raad van 500 (Boulé) is in 2014 opgericht en onderverdeeld in twee aparte eenheden.

De strategisch adviseurs (Strategoi) fungeren als representanten van de Periklesstichting in beleidsbepalende gremia.

De wetenschappers (Philosophos) houden de kwaliteit van de adviezen in de gaten, en begeleiden de burgerthemateteams, zodat de uiteindelijke uitkomsten van onze samenwerkende burger(denktank)s, wetenschappers, ondernemers en beleidsbeslissers goed onderzocht en onderbouwd zullen zijn.

Periklesteam

Door een blijvend ontbreken van financiële middelen, is het team van 2016 in de loop van 2016 een voor een verdwenen; soms omdat ze met pensioen konden, soms omdat ze werk vonden, maar voor het merendeel omdat we de middelen misten om hun taak te belonen in de vorm van een financiële

vergoeding.

Eind 2016 is het team weer beginnen te groeien, maar nu meer met intrinsiek betrokken (veelal jonge) burgers, die de stap willen en durven te zetten om met ons een poging te wagen om de ideeënfabriek operationeel te maken.

Met deze nieuwe instroom zijn de volgende uitvoeringsteams actief:

- **Tafelmanagers;** tafel n-thema's initiëren en voorbereiden;
- **Tafelgasten;** creatieve denkkracht genereren en ideeën en oplossingen vanuit het eigen themanetwerk inbrengen;
- **PRC-team;** om publiciteit te genereren;
- **Werkbankteam;** om ideeën om te zetten in concept beleidsvoorstellen en concept ondernemingsplannen;

3. 2017, zoeken naar een verdienmodel

Vanuit zowel ons netwerk van bestuurders en ondernemers (Boulé) als vanuit ons groeiende netwerk van betrokken, creatieve en intrinsiek betrokken burgers en professionals, groeide de vraag naar bespreken, initiëren en verzamelen van ideeën en burgerinitiatieven met betrekking tot voor Perikles belangrijke thema's.

In 2017 hebben we aan deze vraag kunnen voldoen door in totaal 6 thematafels te organiseren. Onder hoofdstuk 4 worden deze activiteiten verder besproken.

4. Perikles programma 2017

Tijdens de thematafels van februari 2017 werd duidelijk dat niet alle burgers (leefwereld) en bestuurders (systeemwereld) elkaars denkwereld konden volgen. Sommige burgers beschouwden de bestuurders als visieloos, sommige bestuurders beschouwden de burgers als naïef. In 2017 heeft dit het inzicht opgeleverd dat de productiviteit van de ideeënfabriek stijgt, als alle gasten zich gehoord en begrepen voelen, als het moet los van elkaar.

Op basis van deze inzichten hebben we een extra tafel aan het programma toegevoegd. Vanaf 2017 ziet het programma er als volgt uit:

Programma

De Periklesstichting heeft in 2017 de volgende programmaonderdelen:

- Droomtafels (de *vragenafdeling*); hierdoor krijgen burgers een eigen ruimte waarin ze in hun eigen taal en met inachtneming van een zo groot mogelijke diversiteit zelf vragen kunnen opwerpen en niet alleen hoeven te reageren op de vragen vanuit het systeem; wij democratiseren hiermee de vrijheid van vragen;
- Thematafels (de *ontwerpafdeling* van nieuw beleid en nieuw ondernemen); waarin burgers en beleidsbeslissers samen vorm geven aan oplossingsrichtingen; hierbij staat iets minder de ontmoeting tussen burgers en bestuurders centraal (persoonlijk contact), maar de inhoudelijke overdracht van vragen en ideeën van burgers en de (belangen) agenda van bestuurders
- Werkbanken (de *productieafdeling*), waarin aannemers en probleemhouders ondersteund worden bij

- de uitwerking van de ideeën tot projectplannen en/of de implementatie van de oplossingen;
- Agora (de ideeën en productenmarkt) waarin de ideeën worden aangeboden aan geïnteresseerde uitvoerders (stakeholders en bedrijven en organisaties) die in het uitgewerkte project een meerwaarde zien; uitvoerders kunnen het project op licentiebasis uitvoeren

Projectenlijn

De projectenlijn heeft in 2017 schijnbaar stil gestaan. Dat is inderdaad schijn. Juist op dit gebied heeft het bestuur het meeste voorwerk verricht.

De Periklesstichting is tot de conclusie gekomen dat zij voor haar financiering de volgende financiële spelers heeft benaderd:

- goede doelen en sponsors; zonder resultaat; deze groep wil de projecten financieren (uitvoering) en niet de ideeënfabriek zelf (methodiek);
- filantropen; deze groep kenmerkt zich door het feit dat veel van hen 'alleen eigen interessevelden' financieren; zij financieren geen thematisch brede ideeënfabriek;
- traditionele financiële instellingen; voor hen is het verdienmodel (de eindproducten van de Periklesstichting (oplossingen) als grondstof voor nieuwe ondernemingen te gedurfd;
- geïnstitutionaliseerde ondernemingen; deze zien ideeën niet als grondstof voor ondernemingen, maar als dromen, omdat er geen onderneming achter zit.

De Periklesstichting heeft daarom besloten dat er twee potentiële financiële bronnen zijn:

- Geefgeld (fondsen en filantropen) met oog voor de meerwaarde van onze methodiek;
- Individuele, veelal jonge, maatschappelijke ondernemers (ZZP'ers), die open staan voor de thema's, vraagstukken en oplossingen vanuit onze burgers, omdat ze hier zelf ook bij horen.

De eerste groep kan onze organisatie voorzien van een startkapitaal, zodat we onze eigen Periklesdeelnemers voor hun kosten en inzet kunnen vergoeden.

De tweede groep helpt onze stichting aan externe uitvoeringscapaciteit. Zij geeft handen en voeten aan onze ideeën, waardoor onze maatschappelijke meerwaarde toeneemt.

De Periklesstichting heeft vanaf juni 2017 steeds meer tijd en aandacht besteed aan netwerkgesprekken met representanten van deze twee groepen.

Duidelijk is geworden dat deze groepen een groeiende groep projecten van ons verlangt.

De Periklesstichting is daarom druk bezig geweest om de uitkomsten van alle voorgaande tafels om te zetten in een serie concept-projecten:

- lokale tafels en doelgroepen tafels;
- projectenweging;
- BurgerBeleidsApp;
- BroodnodigBank;
- BurgerBeeldBuis;
- etc.

De Operationeel Directeur is verantwoordelijk voor de productenlijn van de Periklesstichting.

De Programmalijs en de Productenlijn zijn in 2017 verder uitgewerkt en bepalend gebleken voor de

organisatie en de activiteiten van de stichting. In 2018 zal blijken of beide lijnen inderdaad opbrengsten voor Perikles opleveren.

De bedoeling is in te zetten op betaling en vergoeding van inspanningen van Perikles middels:

- Geefgeld;
- betaalde externe opdrachten;
- uitbesteden van reeds uitgedachte oplossingen door jonge, startende ondernemers.

Maatschappelijke thema's

De Periklesstichting heeft reeds eind 2013 thema's geformuleerd, die altijd op een een of andere manier in een project of tijdens een tafel aan de orde dienen te komen. Dit om te voorkomen dat de flexibele aanpak en uitwerking van het democratiseringsideaal van Perikles, ten koste gaat van de maatschappelijke blik. De thema's zijn:

1. Maatschappelijk Verbonden Ondernemerschap;
2. Arbeid en Arbeidsmarkt;
3. Welzijn, Volksgezondheid en Zorg;
4. Inkomen en Pensioenen;
5. Informatie- en Kennismaatschappij;
6. Burgerschap en Participatie;
7. Duurzaamheid en Innovatie;
8. Toekomstbestendige Economie;
9. Leven en Wonen;
10. Creativiteit en Vitaliteit.

In 2017 zijn er zes tafels georganiseerd rond de thema's:

- Maatschappelijk Verbonden Ondernemerschap (landelijk-hoe kunnen bedrijven taken uit de sociale zekerheid over nemen?);
- Arbeid en Arbeidsmarkt (landelijk-hoe kan maatschappelijk werk betaald werk worden?);
- Toekomstbestendige Economie (landelijk-welke verdienmodellen kunnen burger-ondernemers ondersteunen en Ridderkerk-hoe kan de leegstand in het winkelhart worden opgelost?);
- Burgerschap en Participatie (Ridderkerk-WMO; alternatief voor keukentafelgesprekken)
- Duurzaamheid en Innovatie (Ridderkerk; luchtkwaliteit).

2017: op weg naar 2018

In de laatste maanden van 2017 hebben de vele netwerkgesprekken met potentiële financiers en opdrachtgevers resultaten opgeleverd.

Voor 2018 staan nu drie concrete taken op het programma:

- het organiseren van een 3-4 tal tafels voor een Purmerendse Scholengemeenschap; waarbij leerlingen, ondernemers en politici worden samengebracht om thema's te bespreken en daarbinnen oplossingen te bedenken voor vraagstukken uit de gemeente Purmerend;
- het organiseren van een Droomtafel, thematafel en Werkbank voor een externe opdrachtgever (Fonds) om de relatie tussen Veiligheid, defensie en democratie in Nederland (en de Benelux) te onderzoeken;
- het samen met een onderneming voor het faciliteren van ZZP'ers, opzetten en concretiseren van een Projectenbalie (Agora) waar onze concept-projecten voorgelegd worden aan jonge,

maatschappelijk betrokken ondernemers die op zoek zijn naar haalbare en schaalbare projecten en ondernemingsplannen.

Het kernteam van Perikles is vanaf september 2017 druk in de weer met alle voorbereidingen voor deze activiteiten;

- het organiseren van de tafels;
- het overleggen over de tafels met de 2 opdrachtgevers;
- het netwerken om enerzijds ZZP ondernemers en anderzijds potentiële projectfinanciers rond de projectenbalie te verzamelen;
- het voorbereiden van een grootschaligere aanvraag bij een fonds.

5. Georganiseerde functionele tegenspraak

In een Tegenlicht uitzending zegt Jan Rotmans (Professor Transitie en grondlegger van DRIFT) dat voorlopers en dwarsdenkers, of ze nou individu zijn of organisatie, door het systeem achtereenvolgens worden:

- uitgelachen;
- genegeerd;
- serieus genomen;
- geaccepteerd;
- tegengewerkt.

De Periklesstichting heeft al deze fasen doorlopen. In 2016 is 'negeren' een gepasseerd station gebleken. En afgaand op de tafelgasten en hun bijdragen in 2017 lijkt de stichting thans serieus genomen te worden door zowel directies en beslissers als door betrokken burgers en bijdragers uit het veld. Juist ook het verder uitbouwen van onze projectentak in 2017 heeft ons de indruk gegeven dat de omgeving ons op dit punt uiterst serieus neemt, wat met zich meebrengt dat ze een hoge verwachting van ons hebben.

In 2017 zal blijken of we onze concept-projecten kunnen omzetten in relevante maatschappelijke projecten en ondernemingen, die het verwachte niveau en de gewenste impact zullen maken.

Financiële verantwoording over 2017

In 2017 heeft Periklesstichting geen kans gezien inkomsten te verwerven. Hoewel de stichting een ANBI status heeft is er geen sprake van donaties in 2017. Een uitzondering vormt een donatie uit 2014 ter waarde van een bedrag van € 1.000 Euro gestort door de heer N.C. Wijker te Alkmaar. Op basis van de vrijwillige inzet en bijdrage van de heer Wijker voor de Periklesstichting heeft het bestuur in 2015 unaniem besloten de declaratie van de heer Wijker op te voeren als openstaande vordering ter waarde van € 2500,-. Dit bedrag wordt betaalbaar gesteld, zodra financiën van Periklesstichting dat toelaten. Voor de balans betekent dit een (langdurig openstaand) tekort van € 2.500,- (ook) over 2017.

Vergoedingen

Ook in 2017 heeft Perikles geen kans gezien haar bestuurders, procesbegeleiders en deelnemers aan de thematafels en voor andere activiteiten te vergoeden voor hun inspanningen en reiskosten in verband met netwerkgesprekken met potentiële financiers, vraagstukhouders, wetenschappers en thematafelvoorzitters.

Wij danken de **Stichting Wonen en Zorg** te Purmerend (<https://www.wonenenzorgpurmerend.nl>) voor het beschikbaar stellen van vergaderruimten.

De thematafels in 2017 zijn gefaciliteerd door o.a.:

- **Zorgverzekeraars Nederland** te Zeist (<https://www.zn.nl/>), bij monde van de voorzitter, de heer Rouvoet;
- **ADG Dienstengroep** te Apeldoorn (<https://www.adgdienstengroep.com>), bij monde van bestuurslid, de heer Steenkuijl;
- **a.s.r. de verzekeringsmaatschappij voor alle verzekeringen** te Utrecht (www.asr.nl), bij monde van de lid van het bestuur, de heer Verwoest;
- een aantal politieke partijen uit **de gemeenteraad van Ridderkerk**, voor het inintieren van de burgertafels in Ridderkerk.

Administratieve gevolgen

Omdat de geldstromen ongewenst in 2017 zijn stilgevallen, en de onkosten voor de stichting op zich (zoals de websitekosten, reiskosten enz) door de voorzitter en secretaris worden betaald uit hun private middelen, heeft de stichting de bankrekeningen bij de Triodosbank opgezegd.

Als 2018 biedt waar 2017 naar verwijst, een aantal externe tafels en tafelopdracht vanuit een fonds, dan komt de tijd snel aan dat we ook financieel tot leven kunnen komen.